

Softim – Királyválasztás módja

Softim hetiszakasz tartalma **ד'טפ"ו**

Szakaszunk – Softim (5Mózes 16:18–21:9.) – a közigazgatási adminisztráció (bírótság, rendőrség) szükségességének leírásával kezdődik, majd a királyválasztás módját írja elő, ha a nép királyt akar, a környező népek mintájára. Mózes megismétel itt egy sor tilalmat, amit már ismerünk a Tóra előző könyveiből, majd a menedékvárosok kijelöléséről értekeznek, és azok működési szabályait ismerteti. A szakasz vége felé a hadviselés zsidó módozatait (felhívás a békére) és a hadkötelesek felmentési lehetőségeit ismerteti velünk az Írás.

Mózes utasítja **Izrael** népét, hogy bírakat és a törvényt végrehajtó tisztviselőket jelöljenek ki minden egyes városban; „**lgazságot, igazságot kövess**”, szólítja fel őket, és óva inti őket a korrupciótól és a részrehajlástól. A bűncselekményeket lelkiismeretesen kell kivizsgálni, minden bizonyítékot alaposan szemügyre kell venni – és minimum két szavahihető tanú szükséges ahhoz, hogy valakit elítéljenek és megbüntessenek. A **Tóra** rendelkezik a hamis tanúk törvényéről is. – **5Mózes 16:18–20., 17:6., 19:15–21.**

Minden nemzedékben, mondja **Mózes**, lesznek olyanok, akikre a **Tóra** törvényeinek magyarázása és alkalmazása lesz bízva. „**A tan szerint, amelyre téged tanítanak, és az ítélet szerint, amelyet kimondanak neked, cselekedjél; ne térj el a szótól, amelyet neked mondanak se jobbra, se balra.**” – **5Mózes 17:8–13.**

A **hetiszakaszban** szó esik még a **bálványimádás** és a **boszorkányság tilalmáról**; a királyok kinevezését és viselkedését szabályozó törvényekről; az igaz és a hamis próféták törvényéről; az akaratukon kívül gyilkossá lettek oltalmát biztosító „**menedékvárosok**” létrehozásának irányelveiről. – **5Mózes 17:2–7., 14–20.; 18:9–19:13.**

Lefektetésre kerül számos a háborúzással kapcsolatos szabály is: a háborúzás alól való mentessége annak, aki eljegyzett egy nőt, de még nem vette el, aki házat épített, de még nem avatta fel, aki szőlőt ültetett, de még nem szabadította fel, hogy hasznát vehesse vagy aki „**félénk és csüggedt szívű**”; a követelmény, hogy egy város megostromlását megelőzően békeajánlatot kell tenni lakóinak; az értékkel bíró dolgok barbár elpusztításának tilalma, amelyre példa az a törvény, amely megtiltja az ostrom során a gyümölcsfák kivágását (itt **hangzik el a Tóra híres kijelentése: „mert a mező fája az ember élete”**). – **5Mózes 20.**

A **pársá** az **Eglá árufá** törvényével zárul – egy különleges rítussal, amelyet akkor kell végrehajtani, amikor egy halottat találnak a mezőn, de nem tudják, hogy ki a gyilkosa – amely hangsúlyozza, hogy egy közösség és vezetői nem csak azért tartoznak felelősséggel, amit elkövettek, de azért is, aminek elkövetését megakadályozhatták volna. – **5Mózes 21:1–9.**

A szakasz a három zarándokünnepre – **Peszách, Sávuo**t és **Szukkot** – vonatkozó törvényekkel zárul; ezek azok az alkalmak, amikor mindenkinek meg kell jelennie Isten előtt a **Szentélyben**. – **5Mózes 16.**

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FÜVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Chaim Shaul Glitzenstein: Mi a közös a fában és az emberekben?

Hetiszakaszunkban olvassuk azt a mondatot, amely az embert a fához hasonlítja: „**Mert az ember olyan, mint a mező fája.**” Ez az összehasonlítás egyike azoknak az okoknak, amiért **Tu BiSvátot**, a fák új évét különleges jelentőséggel ünnepli meg **Izrael népe**. **Nem mondanak táchnont**, ünnepséget tartanak, gyümölcsöket esznek, és más imákat mondanak – van, aki sábeszi ruhába öltözik - az ember és a fák közti szoros kapcsolat miatt az ember is ünnepel a fák új éve alkalmából.

Azért a hasonlítás némi indoklást igényel: **Hogyhogyan össze tudjuk hasonlítani az embert a fával?** Hiszen teljesen különböző a természetük. **Az ember beszél, a fa növekszik, nagy a távolság közöttük – ami természetes is, de akkor mégis, hogy mondhatnánk, hogy az ember olyan, mint a mező fája?** Az ember képességei és erényei messze túlmutatnak egy mezei fa képességein. Persze vannak hasonlóságok, mint a haj és a köröm növekedése, mely hasonlít a fák növekedésére, de ez a kis hasonlóság nem tűnik erős alapnak az összehasonlításra.

A magyarázat pedig: a fa különleges képessége, hogy mindig a helyén marad, mindig kapcsolatban van az eredetével, a gyökerén keresztül. A fa sosem tagadhatja meg az életének eredeti forrását, mindig ugyanott kell maradnia, kapcsolatban az anyafölddel. Igaz, hogy ez minden növényre jellemző, a zöldségekre, sőt még a magra is, de a fánál a legerősebb, mert más növények csak rövid ideig kapcsolódnak a földhöz. Ezért is van, hogy a terményeket minden évben újra kell vetni, nem hosszú életűek. A mező fájának azonban a kapcsolata a földdel nagyon erős, a leghosszabb ideig képes megállni a növények közül. Ez a szoros kapcsolata a földdel erőt és bátorságot ad neki, hogy kitartson, és állja a vihart hosszú-hosszú éveken át. És emiatt hasonlíthatjuk az embert a mező fájához, hogy az embernek is úgy sikerülhet az életben jól megállnia a helyét, ha kapcsolódik a gyökereihez, az eredetéhez. Legyünk kapcsolatban a gyökereinkkel, az **ősapákkal: Ábrahámmal, Izsákkal és Jákobbal**, a **Tórával**, mely az életünk, és meghosszabbítja napjainkat. A zsidó nép történetével. Csakis ez az út vezet a sikerhez és a növekedéshez, mely olyan, mint a mező fája.

Van még egy szempont, melyet említhetünk: Vannak más élőlények, amik kapcsolatban állnak az eredetükkel, például a halak. A halak sosem jönnek ki a vízből, amelynek életüket köszönhetik. A halak mindig a vízben vannak, vagyis, ha az éltető erővel és a gyökerekkel való kapcsolatot szeretnénk szimbolizálni, a halak még a fáknál is alkalmasabbak. A fáknak csak a gyökere kapcsolódik a földhöz, a halak viszont teljes valójukban állandóan a vízben vannak. Azonban az igazság az, hogy a halak egyáltalán nem tudnának élni a vizen kívül. Nem jöhetnek ki belőle soha. A fa azonban nem a földben él egész élete során, hanem kinő belőle, terjeszkedik fölfelé, szélteben és hosszában, helyet foglal, viszont állandó kapcsolatban marad a mélyen földbe nyúló gyökerein keresztül a földdel, melynek életét köszönheti. Az egész hatalmas földön kívüli életét erre a kapcsolatra alapozza.

Ugyanez a helyzet a zsidó életben: Vannak zsidók, akik olyanok, mint a halak. Beleszületnek és benne élnek a zsidóságban, a **Tóra** az életük, az eledelük, italuk, **Tórával** kelnek, fekszenek, nincs ezen kívül életük. Vannak azonban zsidók – a zsidók többsége ilyen – akiknek van életük a **Tórán** kívül is. Megélhetési gondokkal, különféle szükségletekkel. A napjaik legnagyobb részét nem tölti ki a **Tóra tanulás**, látszólag azon kívül helyezkednek el. Így már érthető, hogy miért hasonlítjuk az embert a mező fájához. Még ha kívül is esünk az állandó Tóra-léten, ha különböző okok miatt az életünk java része nem teljesen a zsidóságról szól, akkor is fontos, hogy őrizzük az erős kapcsolatot a gyökereinkkel, **ősapáinkkal** és a **micvákkal**, az előttünk járó nemzedékekkel, mint a fa, mely kinő a földből, virágzik, növekszik, terem, terjeszkedik kívül, de mindig hű az eredetéhez, és ez a kapcsolat a sikerének és életének kulcsa.

Gut Sábesz

Rabbi Jonatan Sacks: Tanulás és vezetés

Shoftim hetiszakasa a zsidóságban a **vezetés** három típusának klasszikus forrása, amelyet a bölcsek „három koronának” neveznek: a **papság**, a **királyság** és a **Tóra**. Ez a történelemben először fogalmazza meg a **18. században Montesquieu** által a **L'Esprit des Lois (A törvények szelleme)** című művében megfogalmazott, majd később az **amerikai alkotmányban** is alapvetővé tett „**a hatalmak szétválasztásának**” elvét.

A hatalmat az emberi szintén meg kell osztani és szét kell osztani, nem pedig egyetlen személyben vagy hivatalban összpontosítani. A **bibliai Izraelben voltak királyok, papok és próféták**. A **királyok világi vagy kormányzati hatalommal rendelkeztek**. A **papok a vallási területen voltak a vezetők**, ők vezették a **templomi szolgálatot** és más **szertartásokat**, és a szentséggel és tisztasággal kapcsolatos ügyekben hoztak döntéseket. A **prófétákat Isten azzal bízta meg, hogy bírálják a hatalom romlottságát**, és **hívják vissza az embereket** a vallási hivatásukhoz, ha azok eltávolodtak attól.

A hetiszakasz mindhárom szereppel foglalkozik. Kétségtelen azonban, hogy a leginkább figyelemfelkeltő a **Királyokról** szóló rész, több okból is. Először is, ez az egyetlen olyan parancs a **Tórában**, amely magában hordozza azt a magyarázatot, hogy ezt más emberek tesszik: „**Amikor belépsz arra a földre, amelyet az Örökkévaló, a te Istened ad neked, birtokba veszed és letelepedsz rajta, és azt mondd: „Állítsunk magunknak királyt, mint a körülöttünk élő népek” (5Mózes 17:14)**. Általában a **Tórában az izraelitáknak azt parancsolják, hogy legyenek mások**. Az a tény, hogy ez a **parancs** kivétel, elég volt ahhoz, hogy jelezze a kommentátoroknak az idők során, hogy a monarchia gondolatával kapcsolatban összességében van egy bizonyos ambivalencia.

Másodszor, a szöveg **feltűnően negatív**. Inkább azt mondja meg, hogy mit nem szabad tennie egy királynak, mint azt, hogy mit kell tennie. Nem szabad „**nagyszámú lovat szereznie**”, vagy „**sok feleséget vennie**”, vagy „**nagy mennyiségű ezüstöt és aranyat felhalmoznia**” (5Mózes 17:16-17). Ezek a hatalom kísértései, és mint a **Tanach** többi részéből tudjuk, még a legnagyobb - maga **Salamon király** - is kiszolgáltató volt ezeknek.

Harmadszor, összhangban azzal az alapvető zsidó gondolattal, hogy a vezetés szolgálat, nem pedig uralom, hatalom, státusz vagy felsőbbrendűség, a **királynak alázatosságot** parancsolunk: folyamatosan olvasnia kell a **Tórát**, „**hogy megtanulja tisztelni az Örökkévalót, az ő Istenét... és ne tartsa magát jobbnak, mint izraelita társait**” (5Mózes 17:19-20). Nem könnyű alázatosnak lenni, amikor mindenki meghajol előtted, és amikor élet és halál hatalma van alattvalóid felett.

Ezért van az, hogy a **kommentátorok között szélsőségesen eltérő a vélemény** arról, hogy a **monarchia jó vagy veszélyes intézmény**. **Maimonidész** szerint a **király kinevezése kötelesség**, **Ibn Ezra** szerint engedély, **Abarbanel** szerint engedmény, **Rabbenu Bachya** szerint pedig **büntetés** - ez az értelmezés történetesen **John Milton** számára is ismert az **angol történelem** egyik legingadozóbb (és **monarchiaellenes**) időszakában.

Rabbi Jonatan Sacks: Tanulás és vezetés

Van azonban egy pozitív és kivételesen fontos dimenziója a királyi jogdíjnak. A királynak meg van parancsolva, hogy állandóan tanuljon:

„és olvassa azt élete minden napján, hogy megtanulja tisztelni az Örökkévalót, az ő Istenét, és gondosan kövesse e törvény és e rendeletek minden szavát, és ne tartsa magát jobbnak izraelita társainál, és ne forduljon el a törvénytől jobbra vagy balra. Akkor ő és leszármazottai hosszú ideig uralkodnak majd Izrael országában”. (5Mózes 17:19-20)

Később, a nevét viselő könyvben Mózes utódjának, Józsuénak is nagyon hasonló parancsot adnak:

„Tartsd mindig ajkaidon a törvény e könyvét; elmélkedj rajta éjjel-nappal, hogy gondosan megtartsd mindazt, ami benne meg van írva. Akkor sikeres és sikeres leszel”. (Józsué. 1:8)

A vezetők tanulnak. Ez az elv a tét. Igen, vannak tanácsadók, vének, tanácsadók, a bölcsék és irodalmárok belső udvara. És igen, a bibliai királyoknak voltak prófétáik - Sámuel Saulnak, Nátán Dávidnak, Ézsaiás Ezékiásnak és így tovább -, akik elhozták nekik az Örökkévaló szavát. De azok, akiktől a nemzet sorsa függ, nem delegálhatják el a gondolkodás, az olvasás, a tanulás és az emlékezés feladatát. Nincs joguk azt mondani: **Államügyek miatt kell aggódnom, ezért nincs időm a könyvekre.** A vezetőknek tudósoknak, Bnei Tórának, „a Könyv gyermekeinek” kell lenniük, ha irányítani és vezetni akarják a Könyv népét.

A modern kor nagy államférfijai megértették ezt, legalábbis világi értelemben. **William Gladstone, Nagy-Britannia négyszeres miniszterelnöke 32 000 könyvből álló könyvtárral rendelkezett.** Tudjuk - mert naplójába minden alkalommal feljegyzést készített, amikor befejezett egy könyvet -, hogy **22 000-et** olvasott el belőlük. Feltételezve, hogy ezt **nyolcvan év alatt tette (88 évet élt)**, ez azt jelenti, hogy évente átlagosan **275 könyvet olvasott**, vagyis egy életen át **hetente több mint ötöt.** Emellett számos **könyvet** írt a legkülönbözőbb témákról a politikától a valláson át a görög irodalomig, és **tudományossága** gyakran lenyűgöző volt. **Guy Deutscher** szerint például ő volt az első, aki a **Through the Language Glass** című **könyvében** rájött, hogy az ókori görögöknek **nem volt színérzékük**, és hogy **Homérosz** híres mondása, a „**bor-sötét tenger**” inkább a **textúrára**, mint a **színre** utalt.

Látogasson el **David Ben Gurion tel-avivi házába**, és látni fogja, hogy míg a földszint a **megszorításokig spártai**, az **első emelet** egyetlen hatalmas **könyvtár**, amely papírokat, folyóiratokat és **20 000 könyvet** tartalmaz. A **Sde Bokerben** még körülbelül **4000 könyv** volt. **Gladstone-hoz hasonlóan Ben Gurion is mohó olvasó és termékeny szerző volt.** **Benjamin Disraeli bestseller** író volt, mielőtt a **politikába** lépett volna. **Winston Churchill** közel **50 könyvet** írt, és elnyerte az irodalmi Nobel-díjat. **Az olvasás és az írás különbözteti meg az államférfit az egyszerű politikustól.**

Rabbi Jonatan Sacks: Tanulás és vezetés

A korai Izrael két legnagyobb királya, Dávid és Salamon mindketten **szerzői voltak**, Dávid a zsoltároknak, Salamon (a hagyomány szerint) az Énekek énekének, a Példabeszédeknek és a Koheletnek/ Prédikátornak. A királyokhoz kapcsolódó legfontosabb bibliai szó a **chochmah**, „bölcesség”. Különösen Salamon volt ismert a **bölcességéről**:

„Amikor egész Izrael meghallotta a király ítéletét, félelemmel tekintettek a királyra, mert látták, hogy Istentől kapott bölcességgel bír, hogy igazságot szolgáltatasson”. (1Királyok 3:12)

„Salamon bölcessége nagyobb volt, mint a Kelet minden népének bölcessége, és nagyobb volt, mint Egyiptom minden bölcessége... Minden nemzetből jöttek emberek, hogy hallgassák Salamon bölcességét, a világ minden királya küldte őket, akik hallottak bölcességéről”. (1Királyok 5:10-14)

Amikor Sába királynője meglátta Salamon bölcességét... el volt ájulva. Azt mondta a királynak: „Igaz a hír, amit hazámban hallottam a te teljesítményedről és bölcességéről. De addig nem hittem el ezeket a dolgokat, amíg el nem jöttem, és a saját szememmel nem láttam. Valóban, még a felét sem mondták el nekem; bölcességben és gazdagságban messze felülmúltad a hallott híreket”. Az egész világ hallgatóságot keresett Salamonnál, hogy meghallgassa azt a bölcességet, amelyet Isten a szívébe helyezett. (1Királyok 10:4-24)

Meg kell jegyeznünk, hogy a **chochmah**, a **bölcesség** kissé **mást jelent**, mint a **Tóra**, amelyet inkább a **papokhoz** és a **prófétákhoz**, mint a **királyokhoz** szoktak kötni. A **chochmah** magában foglalja a **világi bölcességet**, amely inkább emberi univerzális, mint a **zsidók** és a **judaizmus** különleges öröksége. Egy **Midrás szerint** „Ha valaki azt mondja neked: »A világ népei között van bölcesség«, hidd el neki. Ha azt mondják: 'Van Tóra a világ népei között', ne higgyétek el." Tágabb értelemben a **chochmah** a **mai értelemben a tudományokra** és a **humán tudományokra utal** - mindarra, ami lehetővé teszi számunkra, hogy a világegyetemet Isten művének, az emberi személyt pedig Isten képmásának lássuk. A **Tóra Izrael sajátos erkölcsi és szellemi öröksége**.

Salamon esete azért különösen megragadó, mert **minden bölcessége ellenére sem tudta elkerülni a hetiszakaszban említett három kísértést: nagyszámú lovat szerzett, sok feleséget vett és nagy vagyont halmozott fel.** A **bölcesség Tóra nélkül** nem elég ahhoz, hogy megmentsen egy vezetőt a hatalom romlottságától. Bár közülünk keveseknek adatik meg, hogy **királyok, elnökök vagy miniszterelnökök legyenek**, mégis van egy általános elv. **A vezetők tanulnak. Olvasnak. Tanulnak.** Időt szánnak arra, hogy megismerkedjenek az eszmék világával. Csak így szereznek olyan perspektívát, hogy másoknál messzebbre és tisztábban lássanak. Zsidó vezetőnek lenni azt jelenti, hogy időt fordítunk a **Tóra** és a **chochmah tanulmányozására: chochmah, hogy megértsük a világot úgy, ahogy van, Tóra, hogy megértsük a világot úgy, ahogyan lennie kellene.** A **vezetőknek soha nem szabad abbahagyniuk a tanulást.** Így fejlődnek és tanítanak másokat is arra, hogy velük együtt fejlődjenek.

SÁBÁT SÁLOM

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

XXIV. RÉSZ

Elijáhu például a **Kármel-hegyen [a Templom területén]** kívül ajánlott fel áldozatot, annak ellenére, hogy ilyen [**szolgálatra**] **Jeruzsálem** választatott, és aki [**a Templom területén**] kívül áldoz, az égi halálbüntetéssel lesz sújtva. Mivel ő már [**elismert**] **próféta** volt, ezért meghallgatása **micvának** minősült, és a „**hallgassátok meg**” **parancsolat** ilyen körülmények között érvényes.

Ha megkérdezték volna **Elijáhut**: Hogyan szeghetnék meg azt a tórai parancsolatot, mely szerint „**Óvakodjál, nehogy bemutasd égő áldozataidat minden helyen, melyet látsz**”, akkor azt felelte volna nekik: Nem lett kimondva a halálbüntetés arra, aki [**a Templom területén**] kívül mutat be áldozatot, – miként **Mózes** mondotta – csakis arra, aki örökké így cselekszik. Én azonban ma az **Örökkévaló** parancsára mutatok be áldozatot [**a Templomon**] kívül, azért, hogy **megcáfoljam Baál prófétáit**.

Hasonló módon: ha bármely [**más**] **próféta** arra utasít minket, hogy meghatározott ideig szegjünk meg egy bizonyos **micvát**, akkor kötelességünk meghallgatni őt. Ha viszont azt mondja, hogy a **micva** mindörökké semmis, akkor megfojtás általi kivégzés jár neki, mert a **Tóra** megmondotta nekünk: „**örökre a mieink és gyermekeinké**”.

A hamis próféta

4. §. Hasonlóképpen: ha [**egy „próféta”**] semmisnek nyilvánítja a szóbeli hagyomány egyik fogalmát, vagy a **Tóra valamelyik törvényével kapcsolatosan** azt állítja, hogy az **Örökkévaló** parancsolta meg neki, hogy a törvény ilyen és ilyen, egy bizonyos törvényhozó véleményének megfelelően, akkor ő hamis próféta, és megfojtás által [**kell kivégezni**]. [**Ez érvényes**] még akkor is, ha csodát tesz mivel, hogy tagadni jött a **Tórát**, amelyben írva van: „**Nem az égben van.**”

Ha azonban [**azt mondja**], hogy meghatározott ideig [**kell bizonyos magatartást tanúsítanunk**], akkor minden dologban meg kell hallgatnunk.

5. §. Mikor érvényes mindez? Minden más **micva** tekintetében. A **hamis istenek imádását** illetően azonban még meghatározott időre vonatkozóan sem szabad meghallgatni. Még ha nagy jeleket és csodákat mutat is, és azt állítja, hogy az **Örökkévaló** parancsolta meg neki, hogy hamis isteneket imádjon ezen a napon vagy akár csak ezen az órán, akkor is olyannak tekintendő, mint aki „**elpártolást beszélt az Örökkévaló ellen**”.

Erre vonatkozóan a **Tóra** megparancsolta nekünk: „**[Ha] bekövetkezik a jel és a csoda, és azt mondja nektek: [Imádjunk más isteneket], ne hallgass ama próféta szavára... mert elpártolást beszélt az Örökkévaló ellen.**” Mivel azért jön, hogy tagadja **Mózes próféciáit**, ezért határozottan arra következtethetünk, hogy **hamis** ez a **próféta**, és amit tett, azt mind varázslat és mágia útján művelte. [**Ezért**] megfojtás által [**kell kivégezni**].

10. fejezet Az igaz próféta A próféta próbatétele

1. §. Ha jó egy **próféta**, és azt mondja: az **Örökkévaló** küldte, [**ezt bizonyítandó**] nem kell olyan csodákat tennie, mint amilyeneket **Mózes, Elijahu** vagy **Elisa** tett, amelyek megváltoztatták a természet rendjét.

Folytatjuk...

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND SZEPTEMBER 1. – 30. KÖZÖTT

ÁV	28.	1.	vasárnap		8,00	19,00	
	29.	2.	hétfő	JAJM KIPPUR KÓTAJN	7,00	19,00	
ELUL	30.	3.	kedd	Újhold 1.	7,00	19,00	
	1.	4.	szerda	Újhold 2.	7,00	19,00	
	2.	5.	csütörtök		7,00	19,00	
	3.	6.	péntek		₪ 18,55	7,00	19,00
	4.	7.	szombat	SOFTIM	vége: 19,59	8,00	18,45
	5.	8.	vasárnap		8,00	19,00	
	6.	9.	hétfő		7,00	19,00	
	7.	10.	kedd		7,00	19,00	
	8.	11.	szerda		7,00	19,00	
	9.	12.	csütörtök		7,00	19,00	
	10.	13.	péntek		₪ 18,41	7,00	18,45
	11.	14.	szombat	KI TÉCÉ	vége: 19,44	8,00	18,30
	12.	15.	vasárnap		8,00	18,45	
	13.	16.	hétfő		7,00	18,45	
	14.	17.	kedd		7,00	18,45	
	15.	18.	szerda		7,00	18,45	
	16.	19.	csütörtök		8,00	18,45	
	17.	20.	péntek		₪ 18,26	8,00	18,30
	18.	21.	szombat	KI TÁVÓ	vége: 19,29	8,00	18,15
	19.	22.	vasárnap		7,00	18,30	
	20.	23.	hétfő		6,30	18,30	
	21.	24.	kedd		6,30	18,30	
	22.	25.	szerda		6,30	18,30	
	23.	26.	csütörtök		6,30	18,30	
	24.	27.	péntek		₪ 18,12	6,30	18,15
	25.	28.	szombat	NICÁVIM – VÁJÉLECH	vége: 19,14	8,00	18,00
	26.	29.	vasárnap	SZLICHOT KEZDETE	8,00	18,00	
	27.	30.	hétfő	SZLICHOT	8,00	18,00	

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGOGA

ב"ה

Ismeretlen zsidók nyomában XCIV. Sándor Frigyes

Sándor Frigyes (Budapest, 1905. április 24. – Budapest, 1979. június 1.) magyar hegedűművész, karmester, pedagógus. Sándor Renée zongoraművész öccse. Felesége Dénes Vera gordonkaművész. Lánya Sándor Anna (1950-2022) a Liszt Ferenc Kamarazenekar gordonkása.

Stern Vilmos (1864–1915) csillárgyáros és Seidner Szidónia (1876–1971) fia. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán Mambriny Gyulánál és Waldbauer Imrénél tanult. 1926-tól a Budapesti Ének- és Zenekar egyesületben hangversenymestere, 1933-tól segédkarmestere volt. Karbántalmi miatt fokozatosan le kellett mondania az aktív hangszerjátékról. Az 1930-as évek közepén már elismert karmester volt, számos együttest (pl. a Magyar Női Kamarazenekart) dirigált. Főleg a barokk zene, Haydn és Mozart, valamint a 20. század magyar zeneműveinek bemutatását szorgalmazta. Bartók Béla 1939 nyarán írott vonószenei Divertimentóját Magyarországon elsőként adta elő.

1939-ben az OMIKE zenekaránál ismerte meg Dénes Verát, akivel 1940-ben kötött házasságot és akivel a nyilasuralom alatt hamis papírokkal bujkáltak a felszabadulásig. 1945 után hegedűt és kamarazenét tanított a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában, valamint a Nemzeti Zenedében. 1949-ben 5 kötetes Hegedűiskolát adott közre Járdányi Pál, Rényi Albert és Szervánszky Endre közreműködésével. Ebben elsőnek publikálta az alapfokú oktatás számára kodályi és a népdalon alapuló pentaton melodika játékmódját. Szintén 1949-ben az akkor alakult Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola igazgatója nevezték ki. Emellett karmesteri tevékenységét is folytatta. 1958 és 1975 között a budapesti Zeneművészeti Főiskolán tanított kamarazenét. Tanítványaiából 1963-ban szervezte meg a Liszt Ferenc Kamarazenekart, amelynek haláláig a művészeti vezetője volt.

Emlékezete:

- Feleségével közös emléktáblája egykori budapesti lakhelyükön, a XIII. kerület Kresz Géza utca 17. számú ház falán látható.
- Dunaújvárosban az ő nevét viseli a város alapfokú művészeti iskolája, melynek bejárata előtt 2016 óta ott áll a mellszobra is (Rohonczi István alkotása).

Forrás: (wikipedia)

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXIII. rész

1944. augusztus 31. - 1944. szeptember 06. között

1944. augusztus 31. A Budapesti Rendőrfőkapitányság jelentése szerint Románia átállásának „hatása meglehetősen rombolást idézett elő a lelkekben..., mert kérlelhetetlenül a magyarság elé vetette a román példa esetleges követésének kísérletét.” A szovjet erők bevonultak Bukarestbe.

1944. szeptember 1. E naptól azok a megkülönböztető jelzés viselésére kötelezett zsidók, akik különleges szabad mozgást biztosító igazolvánnyal nem rendelkeztek, naponta csak 12 és 17 óra között közlekedhettek.

1944. szeptember 2. A finn parlament jóváhagyásával Finnország kormánya megszakított minden kapcsolatot Németországgal és beszüntetett minden harctevékenységet a Szovjetunió ellen. Magyarországon a Katolikus Tanügyi Főigazgatóság elrendelte a zsidó tanulók kitiltását a katolikus iskolákból. Török Sándor író, a Zsidó Tanács és a Magyarországi Keresztény Zsidók Szövetségének egyik vezetője ismertetett Komoly Ottóval egy dokumentumot arról, hogy 8 nappal korábban a magyar kormány megegyezett a német kormánnyal, miszerint utóbbi átveszi a zsidókat, és munkára Németországba viszi őket. Komoly Ottó arra a következtetésre jutott, hogy ezen dokumentumok témája egy terv volt, ami alapján a megmaradt magyarországi zsidóságot - ez akkor lényegében a budapesti zsidóságot jelentette - külön magyarországi gyűjtőtáborokban helyezték volna el, "hogy eleget tegyenek a németeknek", ugyanakkor megakadályozzák deportálásukat Németországba. Elfogadták Baky László lemondását a belügy-minisztérium politikai államtitkári posztjáról. Az amerikai külügyminiszter a Nagy-Britanniába delegált amerikai nagykövetnek - John Gilbert Winant - küldött táviratában a semleges államok fővárosaiban lévő diplomáciai missziók jelentéseiről számolt be, miszerint Horthyval vagy más vezetőkkel kapcsolatban álló magyar tisztviselők és magánszemélyek keresték meg őket, hogy Magyarország megadásának feltételeiről tárgyalásokat kezdeményezzenek. A szovjet csapatok elérték a román-bolgár határt. Az amerikai Külügyminisztérium nyilatkozatot adott ki, hogy Magyarországnak megadási és fegyverszüneti kérelmével mindhárom fő szövetségeshez egyaránt kell fordulnia. A francia (másnap az amerikai) csapatok elérték Lyont.

1944. szeptember 3. Shvoy Kálmán naplóbejegyzése: "Lakatos rádióbeszédet tartott. Finnekről vegyünk példát, mondta. - Finnek pedig bejelentették, hogy

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXIII. rész

Németországgal megszakítják a diplomáciai összeköttetést, s szeptember 15-ig ki kell vinni csapatukat. Ezt a példát követni kellene, de ennek látszata sincs meg." A szövetséges csapatok bevonultak Brüsszelbe.

1944. szeptember 4. Finnország beszüntette a háborút a Szovjetunió ellen. Brit csapatok elfoglalták Antwerpent, az 5000 zsidó lakosból csupán néhányan éltek meg ezt a napot. A minisztertanács döntést hozott támadás indításáról másnap hajnalban Dél-Erdélyben. Vörös János vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke memorandumában leszögezte, hogy Németország elvesztette a háborút, bármikor összeomolhat, így Magyarország megmentése érdekében a Honvédségnek hamarabb kell birtokba vennie a Déli-Kárpátok hágóit, mint a szovjet csapatoknak. Megszűnnek a hadműveletek a finn-szovjet fronton. Muraviev bolgár miniszterelnök megszakította a diplomáciai viszonyt Németországgal.

1944. szeptember 5. A Magyarország című lap felhívásából: "Munkástestvér! Akarsz-e te is Németországban dolgozni? A magyar hatóságok engedélyével Németországban való munka-bevetés céljára ipari munkásokat keresünk". A Szovjetunió hadat üzent Bulgáriának. A kormány bevezette a Honvédségben a rögtönítélő bíraskodást. A Minisztertanács határozatot hozott Nemzetőrség felállításáról. A 2. magyar hadsereg Kolozsvár térségéből támadást indított Románia ellen. Még aznap elfoglalta Tordát. A 2. Ukrán Front centruma Dél-Erdély irányába fordult a Havasalföldről. A 3. Ukrán Front elérte a román-szerb határt.

1944. szeptember 6. A Budapesti Közlönyben megjelent Baky László lemondása a belügyminisztérium politikai államtitkári posztjáról. Komoly Ottó naplóbejegyzése, melyben a Mester Miklóssal, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium államtitkárával folytatott beszélgetését idézte fel: "Egy kissé furcsának érzem azt, ha arra gondolok, hogy a zsidóság vezetői a zsidóságot fenyegető veszélyek között a saját vagyoni helyzetük megszilárdítására gondolnak." E gondolatok ahhoz kapcsolódtak, hogy a Magyar Zsidók Központi Tanácsának vezetői, dr. Pető Ernő, dr. Wilhelm Károly és Stern Samu, a deportálások leállítására, és a veszély ideiglenes enyhülésére idején felkeresték Mester Miklóst, hogy tulajdonuk mentesítését kérik a hatályban lévő zsidóellenes intézkedések alól. A 2. magyar hadsereg elérte a Kis-Küküllőt. Amerikai csapatok foglalták el Liege városát. Bulgáriában felkelés robbant ki. A szovjet csapatok elérték a román-jugoszláv határt.

Folytatjuk...

Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórát!

XXV. rész

Több információra nincs szükség. A kettéosztott paták és a kérődzés az egyetlen dolog, amit keresni kell. Semmi mást.

A tehenek kóserék? Igen, hasított patájuk van és kérődzők. **Az oroszlánok kóserék? Nem,** mert nincs hasított patájuk, és nem kérődzők. **Az elefántok, medvék, kígyók, majmok és egerek nem kóserék,** a **tehenek, szarvasok, kecskék és juhok kóserék.** **Mi a helyzet a tevékkel? Nem.** Bár ők kérődzők, de nincs hasított patájuk. **És a disznók? Azok sem.** A disznóknak hasított patájuk van, de nem kérődzőek. Egyszerű. Nézz meg egy állatot! Nézd meg a lábát! Nézd meg a száját! Ha a patája hasított, és a szája belül pépes, **bon appétit.** A Tóra ezt a két jelet említi. És csak ennyit kellett mondania. Egy egyszerű szabályt tanított annak megállapítására, hogy egy állat kóser-e vagy sem. És ez az, ami miatt ezek a versek a **Leviták könyvében olyan szokatlanok:**

„A kérődző vagy hasított patájú állatok közül ezeket nem szabad enned: a teve tisztátalan számodra, mert bár kérődzik, de nincs hasított patája. A sáfán tisztátalan számodra, mert bár kérődzik, de nincs hasított patája. Az árnevesz tisztátalan számodra, mert bár kérődzik, de nincs hasított patája. A disznó tisztátalan számodra, mert bár hasított patája van, de nem kérődzik. Ne egyétek meg ezeknek az állatoknak a húsát”.

Miért sorolja fel a Tóra ezt a négy állatot? Igaz, hogy ezek bizonyos értelemben kivételek a szabály alól – mindegyik állatnak megvan az egyik jegye, de a másik nem –, de a kivételek felsorolása szükségtelen. **A szabály már egyértelmű: ha megvan mindkét jel, akkor kóser, ha csak az egyik jel van meg, vagy nincsenek jelek, akkor nem kóser. Egyszerű.**

És ha figyelmesen megnézzük a **héber szöveget,** világossá válik, hogy **ez a négy állat az összes kivétel.** Csak a **teve,** a **sáfán** és az **árnevesz olyan állat, amely kérődzik, de nincs hasított patája.** A **disznó pedig az egyetlen, amelynek hasított patája van, de nem kérődzik.**

Merész dolog ilyet állítani. **Mi történik, ha felfedeznek egy másik állatot, amelynek csak egy jele van? Miért vállalnád a kockázatot?** A kivételek felsorolása kockázatos és felesleges. A **kóser törvények egyértelműek** a plusz információ nélkül is. Gondolj bele! Az emberek állandóan **új állatokat fedeznek fel.** Az ókori világban is felfedeztek új állatokat. Az **ókori egyiptomiaknak állatkertjeik** voltak. **Afrika** minden tájáról származó állatokat tartottak. Még **medvéik** is voltak. A zsidók **3300 évvel ezelőtt rabszolgák voltak Egyiptomban.** Nem túlzás azt gondolni, hogy néhány zsidó rabszolga láthatta a gazdája állatkertjét. Vagy képzeljük el, hogy egy gazdag **egyiptomi** magával vitte **zsidó rabszolgáját** nyaralni. Ha a **Níluson felfelé Szudánban** vagy **Etiópiában nyaralt,** és a **vadonban vándorolt,** a gazda és a rabszolgája olyan új élőlényeket látott, amelyeket korábban soha. Távoli földeken egzotikus állatok élnek.

Ha egy volt rabszolga segített volna megírni a **Tórát,** nem állította volna azt, hogy **„csak négy állatnak van egy kóser jele, más kivételek pedig nincsenek”.** Hiszen tudja, hogy felfedezhetnek majd más állatokat is. **Miért kockáztatna? De vajon kockáztatás-e, ha tudod, hogy igazad van?**

A **Tóra 3300 évvel ezelőtt íródott.** Ezernyi új állatot fedeztek fel azóta. De egyik **új állat sem lett az ötödik kivétel.** A **disznók** még mindig az egyetlen **nem kérődző állatok,** amelyeknek **hasított patájuk van.** A **tevék,** a **sáfánok** és az **árneveszek** még mindig az összes **kérődző állat,** amelynek **nincs hasított patája.** Nézd meg a következő **idézetet a Talmudból:**

Tzvi Gluckin:**Fedezd fel ki írta a Tórát!****XXV. rész**

„Mózes talán vadász volt vagy íjász? Ez a válasz azok számára, akik azt mondják, hogy a Tóra nem az Égből való”.

Mózes nem ismerte a világ minden **állatfaját**. De **Isten** igen. **Mózes** számára kockázatos lett volna, ha csak négy lehetséges kivételt sorol fel. **Isten** számára viszont nem volt kockázatos.

De valószínűleg van egy kérdésed. **Mi az a sáfán, és mi az árnevesz? A teve és a disznó ismerős.** A **sáfán** és az **árnevesz** nem. A **sáfán** és az **árnevesz** valószínűleg már **kihalt fajok**. „**Milyen kényelmes**” – mondhatod. Ha valaki felfedez egy olyan állatot, amelyik kérődzik, de nincs hasított patája, elég azt állítani, hogy az egy **sáfán** vagy **árnevesz**. A szerző ezzel beillesztett a szövegbe egy kiskaput. Mindenre gondolt.

De mi a helyzet a disznóval? A disznó az egyetlen állat a listán, amelynek hasított patái vannak, de nem kérődzik. A Tóra nem említ egy **kihalt állatot sem**, hogy fedezze azt az esetet, ha egy új, **hasított patájú, nem kérődző állatot** fedeznének fel. A tudósok pedig több ezer állatot osztályoztak a Tóra megírása óta. A **disznó** még mindig az **egyetlen olyan állat, amelynek hasított patája van, de nem kérődzik.** Hihetetlen.

Mózes nem volt zoológus. Nem ismerte a Tóra PIN-kódját. De a szerző igen. Mit gondolsz, ki volt ő?

Átadás A Szináj-hegynél átélt egyedülálló zsidó élmény

Volt egyszer egy nagy király. Az alattvalói szerették őt. Dicsőséges, igazságos és jó király volt. **De nem élhetett örökké. Aggódott az utódlása miatt.** Azt akarta, hogy a következő generáció is erős legyen, és az öröksége tovább éljen. **Három fia volt,** mindegyik **lehetséges uralkodó, de nem tudta, melyiket válassza.**

A legidősebb fia megbízható, jó ember volt. Nagyszerű jellem. Az emberek tisztelték őt. **Jó király lenne belőle.** De nem ő volt az egyetlen lehetőség. **A második fia volt a pénzügyminiszter. Egy pénzügyi zseni.** Valahányszor megszólalt, a gazdaság felívelt. **Remekül bánt a pénzzel. De unalmas volt.** A tömegek nem tudtak azonosulni vele. **A legkisebb fia nagy harcos volt. A nép szerette őt. Karizmatikus volt, jóképű, a felesége pedig egy híresség. Dinamikus szónok volt.** De nem volt olyan okos, mint az idősebb testvérei. Nem biztos, hogy képes lenne megbirkózni a feladattal.

Melyik fiút válasszam? – töprengett a király. Különböző forgatókönyveket játszott végig a fejében. Megvitatta a lehetőségeket a tanácsadóival és a barátaival. **Nem volt könnyű a döntés. Nem akart hibázni. Egy nap, miközben azon gondolkodott, melyik fiút válassza, meghalt.**

Halála hirtelen és váratlanul következett be. A nemzetnek majd megszakadt a szíve. **Harmincnapos gyászt hirdettek. Az új király koronázását pedig a temetés utáni hétre tűzték ki. De senki sem tudta, ki lesz az új király.** Mindegyik fiú magának akarta a koronát, mindegyikük úgy vélte, hogy az apja őt választotta volna. **De a király túl korán halt meg. Az emberek több pártra szakadtak. Az udvarban a miniszterek és a hivatalnokok a saját emberük mellett lobbiztak. Az utcán az emberek táblákat tartottak, és gyűléseket szerveztek.**

Folytatjuk...

Heti Jahrzeit:**Rabbi Shalom Halevi Elshich**

Shalom Halevi Elshich rabbi (1859, Szana, Jemen - 1944, Jeruzsálem) a jeruzsálemi jemeni közösség rabbija volt. 1859-ben született Szanaában, Jemen fővárosában, Josef Elshich ékszerész fiaként (rabbi Jehija Elshich kilencedik generációja), és rabbi Jahja Badih testvérének, Bét Badihinak a barátjaként. A Talmud Tórában tanult, majd apjától, Dávid Dikhi rabbtól és Haim Korach rabbtól. Családostul selyemfonalak kötéséből élt, emellett vágott és énekelt.

1888-ban Izraelbe akart bevándorolni, de amikor megérkezett Hodhida kikötővárosába, az oszmán kormány megtiltotta a bevándorlást Izraelbe, és kénytelen volt visszatérni Szanaába. Amikor visszatért a városba, fellebbezett a közigazgatásnál, és a tilalmat visszavonták. Először 1882-ben látogatott el Izraelbe, majd 1891-ben családjával és a közösség más tagjaival együtt bevándorolt, és Jeruzsálem Nahalat Zvi negyedében telepedett le.

1893-ban a jeruzsálemi jemeni közösség vezetőjévé választották, barátjával, Marie Abraham Allendaf Ábrahámmal együtt. A közösség 1908-tól haláláig az ő vezetése alatt volt független. Elshich rabbi és Allendaf rabbi szimpatizáltak a cionizmussal és az új jisuvval, és 1903-ban közösségük képviselői voltak a Zichron Yaacovban tartott „nagy templomban”. A jisuv vezetésével a mandátum alatt kialakult feszültségek miatt Elshich rabbi ultraortodox körökhöz fordult. A vallásos cionizmushoz azonban hű maradt.

Jeruzsálembé érkezése után a Beit El kabbala jesivában és a Yeshivat Chesed El-ben tanult. Részt vett a Tóra Tal Tóra Talmud és a Torat Moshe jesiva létrehozásában közösségének tagjai számára. Haim Shaul HaCohen Dwik rabbival megalapította a „Rehovot of the River” jesivát.

1904-ben barátaival megalapította a „Cion visszatérése” nevű szervezetet, hogy földet vásároljon Nabi Samuel területén.

Verseket és imákat írt, a Tóra kabbalisztikus értelmezését, valamint közösségének történetéről szóló krónikát, amelyben beszámol a jemeni megpróbáltatásokról az Izraelbe való bevándorlás előestéjén, valamint a bevándorlók Jeruzsálemben és Jaffában való letelepedéséről. Írásainak többsége nem látott napvilágot.

Elshich rabbi 1944-ben halt meg, és az Olajfák hegyének temetőjében van eltemetve. Rabbi Yahya Abahel rabbi töltötte be a helyét rabbiként és a jeruzsálemi jemeni gyülekezetben.

Forrás: (tzadikim)

RECEPT-TÁR

Füges csirkecomb

Nálam a gyümölcs és a hús nagyon is megfér egymás mellett. Pláne, ha ilyen izgalmas fűszerekkel és alapanyagokkal vannak kombinálva, mint ebben a receptben. Legyetek bátrak és kísérletezők, és dobjátok össze ezt a nyári csemegét!

Hozzávalók: 2 fő

- 2 db egész csirkecomb (200 g/db)
- 2 ek olívaolaj
- só, bors
- 2 ek sötét balzsamecet
- 1 ek magos dijoni mustár
- 2 ek virágméz
- 2 szál kakukkfű
- ½ szál rozmaring
- 3 gerezd fokhagyma
- 6 db füge (50 g/db)
- 2 adag párolt jázminrizs
- ½ csokor petrezselyem

Elkészítés:

A füges csirkecomb csirkecombokat megtisztítjuk, belajozzuk és sózzuk, borsozzuk. A páchoz a balzsamecet, a mustárt, a mézet, a finomra vágott kakukkfű- és rozmaringleveleket, valamint a roppantott fokhagymagerezdeket összekeverjük egy kisebb tálban, majd alaposan belemasszírozzuk a combokba. Nyugodtan menjen a bőre alá is!

A bedörzsölt csirkét egy tepsibe tesszük, ráöntjük a maradék páclevet, alufóliával befedjük és betesszük a 180 fokra előmelegített sütőbe 1 órára. Az idő leteltével melledobáljuk a félbevágott fügeket és felvesszük a hőfokot 200 fokra. Fólia nélkül további 15-20 percig sütjük, míg szép ropogósra pirulnak a combok.

A párolt rizst elkeverjük az aprított petrezselyemmel, ebből egy adagot tányérra szedünk, mellé teszünk egy combot és néhány fügét, és meglocsoljuk a kisült szafttal.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

K	TÁBLAJÁTEK A PÖÉN 1. RÉSZÉ		A KÓRHÁZ JELE HELYBEN ÁLLI	HAJLÍT NÖVÉNYT NEMESÍT	VÍZCSEPP INNEN MÁSHOVA	ELÉG- TÉTEL									
TANÁCS- KOZÁS															
NÉMÁN ÓRÓLI			SZÜNTIG TÖLTVE BIZA- KODIK												
ITT, NÉ- PIESEN KORUNK LEVELEI						YOLT, RÖVIDEN ANGOL FŐNEMES									
						ÓCEÁN- BAN VANI A FEJÉRE CSAP									
EME HATÁRO- ZOTT NÉVELŐ		FÜRDŐ- HELY GYÖTREL- MES						GYÜ- MÖLCSÍZ SZÉP- ÉRZÉK	VRÁG ÉDES NEDVE	VÉNA EGY- NEMŰ BETŰI	KÖR- SZELETI AZON A HELYEN			SAJÁT PÉNZTÖKE	
NÉVSZÓ, RÖVIDEN				A PÖÉN 2. RÉSZÉ EVŐ- ESZKÖZ											A
PÁLYA VÉGEI			ELŐTAG: KÍVÜLL- HAJÓFAR			PAPPÁ AVAT HEVES SÍRÁS									
ÉRDEKTE- LENSEGET VÁLT KI DEHOGYI						KÖLTŐ (ZOLTÁN) ... REGGEL- ÖTKOR				ZENEI HÁRMASI ANNAK, AZ ELEJÉNI					
					ÜSTÖKÖS, RÉGISEN EURÓPAI FŐVÁROS						ÓRÓL, A SZÉLEINI FUR- FANGOS				
AZ URÁN VEGYJELE BATU KÁN NÉPE							KATONAI VÉDŐMŰ TÁRGY A GIMIBENI							LUXEM- BURGI AUTÓJEL VÁR	
ABASÁR HATÁRAI			GYOM- NÖVÉNY LÁTSZIK RAJTA					RÖNTGEN, RÖVIDEN UDVART TAKARÍT		TŐ, TENGER, NÉMETŰL RÁMÁS					
A MÁSIK OLDALON				NYÚLÁNK MÓZES ÖT KÖNYVE						SZÍNÉSZ (ANDRÁS) CŐLÖPÖT ÁLLÍTÓ					
KÓC- DARABI SZÁNDÉ- KOZÓ		PORSZÍVÓ MÁRKÁJA IRATOT IKTAT				MAGÁHOZ SZORÍTÓ VÍZ- ELZÁRÓ									RÉGES- RÉGI KOR
					SERDÜLŐ, FEJLŐDŐ VÍZEL- VEZETŐ										
AMPER, RÖVIDEN ŐSI JEGY- ZÉSI MÓD							KAVICSOS VAN ILYEN FAL IS							SIEMENS, RÖVIDEN TENGERI EMLŐS	
PART- SZAKASZI CÁRI REN- DELET			TAROL FÉLIG OSZTI					... MARŰT RÓMAI 51-ES				KAUCIÓ RÉSZEI BELŰL ALAKÍTI			
				ÁTTETSZŐ ÁSVÁNY ENERGIA, RÖVIDEN					SZORUL, MEGAKAD NEWTON, RÖVIDEN						
KÖZÉPEN FUTI	E					VÉLE- MÉNYEZŐ									

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

IMAIĐÓK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2024. Szept. 06. – 2024. Szept. 13.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
06. péntek	7:00	19:00
07. szombat	8:00	18:45
08. vasárnap	8:00	19:00
09. hétfő	7:00	19:00
10. kedd	7:00	19:00
11. szerda	7:00	19:00
12. csütörtök	7:00	19:00
13. péntek	7:00	19:00

A 613 PARANCSOLAT

XIX.

Tiltó micva

**Nem kivinni a
pészách áldozat
húsát a házból**

**„ne vigyenek ki
a húsból a há-
zon kívülre”
(2Mózes 12:46)**

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
06. péntek	18:5	07. szombat	19:59
13. péntek	18:41	14. szombat	19:44

Veres Ádám 18.-ik születésnapja alkalmából szülei vidám összejevetelt rendeztek, melyen részt vett Mester György alelnök úr és felesége Ági is. A Nagy Fuváros utcai zsinagógához való kötődése onnan kezdődött, hogy Mester György úr minden alkalommal meghívta a közösségi széderre, amelyen szívesen részt vett. Az ünnepeket edesanyja Forgó Erika a zuglói körzet alelnöke és a BZSH küldöttje. Gratulálunk Mazal Tov.

Friedháber Tibor felesége után tartották az első Jahrzeit-ot Ágival lányával, unokájával és vejével. A reggeli ima után tikunt adtak.

Zilber József előljáró apai nagyanyja Zilber Lajosné emlékére tartott Jahrzeit-ot.

Endler Tamás úr apósa után tartott Jahrzeit-ot, melyen felesége is részt vett. Pénzadománnyal járult hozzá a zsinagóga fenntartásához.

Dr. Goldberger Tamás úr édesapja Goldberger Hermann után Jahrzeit-ot tartott. Hermus bácsi körzetünk előimádkozója volt. A reggeli ima után igen bőséges tikunt adtak testvérével Ágival, aki a szokásos finom süteményeket készítette.

Csütörtökön tartott Jahrzeit-ot Mendel Márton előljáró úr édesapja emlékére, az imádkozás befejeztével tikunon látta vendégül a jelenlévőket.

Gratulálunk Salom Dovbeer Nográdinak bár micvója alkalmából. Mazal Tov!

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kiléni tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt szeptember 18.-án, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuváros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuváros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrassy Béla